

Länsmansleden

- En vandringsled i länsmann Anders Jönssons hembygd.

Leden är 5,7 km. och kan starta valfritt i Höljeryd eller Ekhult. Den går på slingrande byvägar i vacker natur. Utmed vägen passerar du anrika gårdar, sägenplatser och torpruiner. De röda pilarna visar var du går in från vägen om du vill besöka dessa. Missa inte Boxhall och Kungsveka berg, spännande platser för picknick. Leden går också utmärkt att cykla utom den röstreckade slingan, där får du leda cykeln eller cykla landsvägen. Den grönstreckade vägen leder till Karlslund. Se beskrivning på baksidan.

Du kan förbeställa matsäck hos
Cecilias skafferi i Ekhult: 0371-45078.

Upptäck längs vägen!

1. Länsmansgård, släktgård och kraftstation i Höljeryd.
2. Bommen, torpruin.
3. Boxhall, flyttblock med sägen.
4. Fällan, torpplats.
5. Boxhults gård.
6. Magnhilda fåll, "Strykjärnet", torpplats.
7. Ekhult. Cecilias skafferi och Systrarna i köket.
8. Vaghållningssten.
9. Kungsveka berg, sägenplats.
10. Vekadal, torpruin.
11. Karlslund, torpruin med minnessten.

Vi önskar en trevlig rundtur!
Långaryd-Landeryd i Samverkan.

www.langaryd.se

1. Höljeryd. Gården var säte för länsman i området under 1600-talet och början av 1700-talet. Stamfadern till Långarydssläkten, länsman Anders Jönsson och hans familj levde och verkade här. På gården har funnits kvarn och såg och efter länsmanstiden två handpappersbruk. Kraftverket anlades på 1930-talet. Se gårdens historik på informations-skyltarna framme vid gården.

2. Bommen. Ruin efter torpet som även kallades Strömdals och tillhörde Boxhults gård. Tillkom 1840 och var bebott till c:a 1940. Stugan flyttades fram till Boxhults gård där den ligger alldeles vid vägkanten.

3. Boxhall. Högre flyttblock med underlig stenformation på ovansidan. Enligt sägen skall en jätte ha stått överst på stenen, brutit loss och slungat fem stora stenar mot Unnaryds kyrka för att tysta kyrkklockorna. Men enligt sägnen "kastade han så mycket miste att stenarna inte nådde fram". Den som är vig och djärv kan ta sig upp på stenen.

4. Fällan. Här låg torpet Fällan under Boxhult mellan åren 1815-1908. Torpets brunn syns alldeles vid kanten av nuvarande väg. Strax bredvid syns spåren efter den gamla häradvägen. Det har även funnits ett torp som kallats Gamla Fällan på annan plats.

5. Boxhults gård. Anrik gård som från början var en kronogård. Många olika yrkesmän och deras familjer har varit bosatta på gården genom tiderna. Bland andra glasmästare, kronobefallningsman, länsmän, jägmästare, skogvaktare, lantmätare och gesäller. År 1874 inköptes gården av J.A Larsen från Kerteminde på Fyen. Han bosatte sig inte här men besökte den ofta tillsammans med sin familj. Hans son var den kände konstnären Johannes Larsen som hämtade många motiv till sina målningar från denna trakt. Boxhult sambrukades stundtals med Höljeryd som inköptes 1876. Många olika brukare var bosatta här. Ägare i dag är Jonas Larsen, som är sonson till Johannes Larsen.

6. Magnhilda fäll eller "Strykjärnet". Plats för ett torp eller en backstuga vars historia ännu inte är känd. Namnet "Strykjärnet" kommer av ängens form.

7. Ekhult. By med två gårdar. I dag finns Systrarna i köket här som ordnar servering vid alla sorters fester och Cecilias skaffereri som ordnar minnesstunder vid begravingar samt bakar kakor och härliga tårtor på beställning. Här finns öppet kafé på söndagar under sommaren mellan kl.13:30 och 18. Tel.0371-450 78.

8. Vaghållningssten. Här vid gamla vägen mellan Höljeryd och Strömhult står denna vaghållningssten. Den markerar där de olika byarnas skyldighet till vägunderhåll möttes. Sedan kom vägmyndighetens syningsmän och kontrollerade underhållet. Det har berättats att om de hittade en liten brännvinsflaska bakom stenen blev underhållet lättare godkänt.

9. Kungsveka berg. Sägenomspunnen plats. Enligt berättelser finns det en lång stenlagd gång in i "bergets salar" från en trång ingång som numera är täckt av nedrasade stenar. Vill du besöka berget så följ de röda plastpinnarna som utgår från den rödstreckade delen av vandringsleden. Naturskön plats, lämplig för fikapaus.

10. Vekadal. Ruin efter torp under Kungsveka by vars historia ännu inte är utforskad. Byns namn skall enligt sägen komma av att en kung långt tillbaka i tiden slagit läger och låtit sina trupper vila ut på vekaområdet vid Jällundens och Bergsjöns utlopp.

11. Karlslund, även kallat Hagen. Torp under Boxhult 1850-1929. Ruin efter bostadshus och källare samt en stor flat sten med inskription: I N. G. N. 1830. 33. Vem som gjort inskriptionen är okänt. Platsen ligger inte utmed vandringsleden men har du tid så gå den på kartan grönstreckade skogsvägen. Den är mycket vacker och rofylld att vandra, du får sedan gå samma sträcka tillbaka till byvägen.